

det er muligt at tilvejebringe den med den saaledes ændrede Rigsarkivbygning, er det i Forslaget, som det nu foreligger, projekteret at forbinde de to Gaarde med fire Porte førte igennem den gamle kongelige Biblioteksbygning. Stueetage. Selv om naturligvis den Udsigt, der derved kan fremkomme, ikke kan sammenlignes med den, der vil kunne fremkomme ved en Gennembydning i den oprindelig paatænkte Stil, og selv om det maa indrømmes, at man ikke fra Rigsdagens Lokaler vil kunne nyde den derved muliggjorte Udsigt, ville dog de, der passere Gaarden, kunne nyde godt deraf. Naar man har anket over, at med de tykke Piller, som det er Meningen at anbringe mellem de fire Porte i Gennemskæringen, vil Udsigten blive meget begrænset, skal jeg straks her sige, at det vil der vistnok kunne lempes paa uden i øvrigt at bryde Planen.

Paa et Punkt endnu har man i Folketinget ændret Planen, som den forelaa fra Kommissionens og Regeringens Side, idet man har undtaget den saakaldte Harsdorffske Bygning, der jo var en Del af det gamle kongelige Biblioteks Omraade, og som det ogsaa efter Kommissionens og mit Forslag var Tanken allerede nu at bevare paa Rigsarkivets Grund. Den har man ønsket at forbeholde for senere at kunne træffe nærmere Bestemmelse om, hvortil den skulde bruges, og derimod har jeg ikke gjort nogen Indvending; thi det kan ikke bestrides, at man ogsaa uden den kan faa tilstrækkelige Lokaler for Rigsarkivet i en nærmere Fremtid. Man maa saa haabe, naar det senere viser sig, at Rigsarkivet ikke kan nøjes med disse Lokaler, at det da vil kunne faa yderligere Udvidelse, enten i den Harsdorffske Bygning eller eventuelt andetsteds.

I den Skikkelse, hvori Forslaget nu foreligger vedtaget af Folketinget, vil den Sum, det koster Staten, endda blive noget mindre, omtrent 100,000 Kr. mindre, end den i og for sig meget rimelige og billige Sum, som oprindelig var paatænkt. Da den Specifikation, som findes i Kommissionsbetænkningen, og hvortil jeg nys henviste, ikke ganske passer til Lovforslaget, som det nu efter nogle formelle Ændringer i Folketinget er opstillet, skal jeg nævne her, hvilke Summer de enkelte Punkter i Lovforslaget, som det nu foreligger, ville andrage. Til selve Rigsarkivbygningens Ombygning og Indretning vil der kræves 634,000 Kr. — det er altsaa 100,000 Kr. mindre, end det oprindelige Forslag lød paa. Til Erstatningsbygning-

gerne for Artilleriets Bygninger i Tøjhusgaarden — dem, som omhandles i § 1 Nr. 2 — vil medgaa 146,000 Kr. Til de under Nr. 3 nævnte Bygninger og deres Omdannelse vil der — det fremkommer ved Sammenlægning af 3 enkelte Summer i Specifikationen — medgaa 278,740 Kr. Til Indretning af Lokaler for Generalstabens taktiske Afdeling — det er Nr. 4 — 61,500 Kr. og endelig til Kedelanlæget 205,000 Kr. Det bliver tilsammen 1,325,240 Kr., som man i Folketinget har afrundet til 1,325,000 Kr.

Jeg tillader mig nu at anbefale dette Forslag til velvillig Modtagelse i dette høje Ting. Jeg tror at turde sige, at det frembyder en baade praktisk, økonomisk og kunstnerisk tilfredsstillende Løsning af det foreliggende Spørgsmaal. At det i praktisk Henseende fyldstgør de Krav, der stilles og maa stilles, dels fra Ministeriernes, dels fra Rigsarkivets Side, derom foreligger formentlig tilstrækkelige Vidnesbyrd i den Kommissionsbetænkning, som er afgiven af de enkelte Ministeriers saavel som af Rigsarkivets højeste Embedsmænd under Ministrene. At det er en for Statskassen økonomisk lømfældig Ordning, derom har ingen rejst Tvivl, og derom kan ingen rejse Tvivl. Det er sikkert saa billig en Løsning, som man overhovedet vil kunne tænke sig til Fyldstgørelse af de Krav, der her er Tale om.

Hvad det kunstneriske angaar, ere jo Meningerne mere delte. De have været det i høj Grad udenfor Rigsdagens Ting, og det har givet Genklang indenfor Folketinget og vil muligvis ogsaa gøre det i dette høje Ting. Herom gælder det, at om den Slags Ting er det saare vanskeligt at disputere, thi Smag og Behag ere jo nu en Gang forskellige. Jeg for mit Vedkommende nærer ikke nogen Tvivl om, at den Tegning, der foreligger, og hvoraf jo de Herrer for det oprindelige Forslags Vedkommende ville finde Gengivelser i Bilagene dertil og for det nu foreliggende Forslags Vedkommende i Bilaget til Føltingsudvalgets Betænkning, er fuldt ud tilfredsstillende. Det er i alt Fald mit Skøn. Og overfor dem, der mulig maatte have en anden Anskuelse, vil jeg dog tillade mig at betone for det første, at man ved dette Forslag ikke bebygger en Kvadrattomme mere paa Slotsholmen, end der allerede nu er bebygget. Jeg bortser selvfølgelig fra Kedelanlæget, som man jo alligevel skal have for Christiansborg Slots Vedkommende, men ellers er det kun en Omdannelse af allerede nu bestaaende Bygninger,